

[Finansministeren.]

ærede medlem hr. Ove Hansen har givet. Jeg synes tværtimod, at de giver mulighed for, at det ærede medlems tal er rigtige. Og her ser vi altså, at for dette vurderingsdistrikt 3, Ballerup, der omfatter 1.500 lejligheder, altså imellem $\frac{1}{3}$ og $\frac{1}{4}$ af samtlige etagelejligheder derude, er den gennemsnitlige belastning pr. lejlighed godt og vel 70 kr. Det kan da ikke gøre det mindre sandsynligt, at der for de øvrige lejligheder kan være tale om en så meget lavere grundstigningsskyld, at resultatet bliver som tidligere nævnt. Jeg synes derfor, jeg gerne ville sige dette her, fordi der ikke er nogen grund til, at det skal drages i tvivl, at det ærede medlem hr. Ove Hansen har givet korrekte oplysninger her.

Så vil jeg gerne bekræfte over for det ærede medlem hr. Axel Kristensen, at de arealer, der er omtalt i direktivet som egnede til udstykning, er de arealer, som er omvurderet indtil nu, til og med 1964, men ikke fremover. Deri har det ærede medlem ret, og det er rigtigt forstået.

(Kort bemærkning).

Axel Kristensen: Jeg må tilstå, at jeg gik ud fra, at når vi fik noget fra den højtærede finansminister, så var det repræsentativt, og jeg kan ikke forestille mig, at det skulle være rigtigt, når hans departement giver os tal, der skal give os et billede af stillingen, fra 5 distrikter i København og omegn, hvor vi ved, at grundstigningsskylden er den afgørende faktor — vi ved godt, at det ikke er så slemt mange andre steder, som det er her — så at sige, at gennemsnittet i Ballerup kommune skulle ligge på ca. 35-36 kr., når vi ved, at for udlejningslejligheder er gennemsnittet 80 kr. Det er fuldkommen usandsynligt.

(Kort bemærkning).

Ordføreren for forslagsstillerne (Gottschalck-Hansen): Ja, jeg er taknemlig for, at den højtærede minister nu igen i dag to gange oven i købet har erkendt, at han vil være villig til også at se på de urimeligheder og den uret, der er begået før 1960-vurderingen. Ja, så begynder vi jo i virkeligheden at nærme os hinanden, for vi taler om provenutab, og provenuet i

1960 var jo et eller andet sted mellem 20 og 25 mill. kr. Ja, det var det, det var talstørrelsen for afgiften, nemlig det halve til staten, det halve til kommunerne. Når man så tager disse skævheder væk, bliver dette tal yderligere forringet. Ville det så ikke være rigtigt, højtærede minister, at undlade overhovedet at opkræve en grundværdstigningsafgift, når tallet som indtægtsbeløb for staten bliver så begrænset, som det vitterligt gør? Hvorfor opretholde en uret og en forskelsbehandling? Det kan jeg ikke rigtig forstå.

Finansministeren (Poul Hansen): Må jeg til det ærede medlem hr. Gottschalck-Hansen sige, at det er jo ikke provenuet i 1960, vi skal regne med; det er provenuet i 1961-62. Det var det, der fremgik af vurderingerne i 1960. Nu har jeg ikke tallet hos mig, men jeg mener absolut, at det ligger væsentligt højere end det tal, som det ærede medlem her nævnte. (*Ordføreren for forslagsstillerne* [Gottschalck-Hansen]: I 1962 var det 64 mill. kr.!). Ja men så passer det jo også, det nok har ligget på 50-60 mill. kr. i 1961-62.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslagene nr. 1 og 2 vedtoges uden afstemning.

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes med 82 stemmer mod 65.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om udskydelse af 13. alm. vurdering m. v.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 119) findes i tidenden sp. 3774, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 665).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets

overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Carl Petersen: Ja, det har vel ikke meget formål at fortsætte den debat, som vi lige nu har forladt. . . . .

Formanden: Jeg henstiller, at der er ro i salen. Hvis medlemmerne skal forlade salen, bør det foregå i stilhed.

Carl Petersen: Jeg vil derfor nøjes med at henvise til den meget udførlige betænkning, som udvalget har afgivet. I denne betænkning står alle de henvendelser optrykt, som udvalget har modtaget; alle bemærkelserne fra finansministeren på de stillede spørgsmål er gengivet og bilagt med eksempler. Der er ligeledes optrykt et udkast til det direktiv, jeg nævnte under behandlingen af det forrige forslag, og som udvalget skal arbejde videre efter, og jeg finder det derfor ikke nødvendigt at sige mere hertil.

De to ændringsforslag, som er stillet af ministeren og tiltrådt af udvalget, er en imødekommehed over for oppositionen, og jeg skal anbefale ændringsforslagene til vedtagelse.

Axel Kristensen: Ved første behandling redegjorde vi for de indvendinger, vi havde imod regeringsforslaget. Dette regeringsforslag sikrede i overgangstiden, indtil den endelige ordning af overgangstiden bliver gennemført, at alle ejendomme undgik stigning i grundstigningsskyld som følge af en omvurdering, dog med undtagelse af erhvervsjendomme, udlejningsejendomme og parcelhuse med en grund, der er større en 1.400 m², og som er handlet til en pris, der er under 75 pct. over ejendomsskylden. Endvidere var også undtaget nyoprettede ejendomme.

Under udvalgsarbejdet protesterede vi stærkt mod denne forskelsbehandling, og finansministeren blev anmodet om at udarbejde ændringsforslag, der imødekom vore synspunkter. Dette er sket, og efter at ændringerne er tiltrådt af regeringspartierne, opfylder regeringsforslaget med hensyn til overgangstidens virkninger nu det forslag, som vi havde i vort forslag til folketingsbeslutning, om, at der ikke skal ske nogen

stigning i grundstigningsskylden for alle disse grupper i denne overgangsperiode, og vi kan tiltræde lovforslaget, fordi det nu er helt analogt med det, vi havde foreslået, men som blev forkastet for et øjeblik siden.

Der er dog det meget beklagelige, at regeringsforslaget om udskydelse af den 13. almindelige vurdering medfører, at den endelige ordning først kan få virkning pr. 1. april 1966 i stedet for 1. april 1965, hvad enten det nu bliver regeringens forslag om fiksering på 1960-niveauet eller vort forslag om fuldstændig afskaffelse. Det beklager jeg.

Efter vort forslag ville der være et år til at klare eventuelle ændringer i den almindelige jordbeskatning, og der bliver ikke mere tid til behandling som følge af regeringens forslag. Begge dele skulle være gennemført inden 1. april næste år, så man har ikke vundet nogen tid til grundigere undersøgelse eller til ændring af ting, der skal ændres som følge af forandringer i grundstigningsskylden. Derfor var denne udskydelse overflødig. Hvis man ville have fulgt os og vedtaget at foretage vurderingen, men udskudt de skattemæssige virkninger, ville man have haft de nye tal, og så kunne ændringer være indført pr. 1. april 1965.

Da det, der nu foreligger ud over denne udskydelse, stemmer helt overens med det, vi har ønsket i en overgangstid, kan vi anbefale at stemme for, at man indfører disse forhold. Det skal jeg hermed gøre.

For en ordens skyld skal jeg bare minde om, at der skal ske en ændring i kapitalvindingsskatten ved ejendomshandler, det, vi med et finere ord kalder særlig indkomstskat, og dér har vi i udvalget fået teknisk hjælp fra den højtærede finansminister. Vi håber alvorligt, at det skal lykkes os at få en forhandling i gang om også at få virkelige ændringer på dette område. Det hører i nogen grad sammen med det foreliggende forslag. Vi håber altså på lige så gode indrømmelser her fra den højtærede finansminister, som vi har fået med hensyn til overgangstiden.

Gottschalk-Hansen: Den højtærede statsminister har tid efter anden efterlyst samarbejdsvilje her i tinget. Denne samarbejdsvilje har vi unægtelig savnet i den aktuelle situation. Da vort forslag imidlertid nu er

[Gottschalck-Hansen.]

forkastet, vil vi ikke — i modsætning til regeringspartierne — indtage den samme negative holdning over for deres lovforslag, som de har gjort over for vort forslag til folketingsbeslutning.

Vi er ikke begejstrede for regeringens forslag om udskydelse af den 13. almindelige vurdering, da det udsætter muligheden for grundstigningsskyldens totale afskaffelse i et år, og vi er ikke begejstrede for den vilkårligt valgte fiksering, der opretholder ulighedsprincippet. Men da hele ejendomsbeskatningen skal underkastes en forenkling, i øvrigt helt i overensstemmelse med en beslutning, der blev truffet på det konservative folkepartis landsrådsmøde i november måned 1963, en forenkling, hvorved hele denne jungle af ejendomsskatter, vi i øjeblikket opererer med, formentlig skal samles i en kommunal grundskat, og da den begrænsede fiksering er en lettelse for en del borgere og således trods den konstaterede diskriminering et skridt, omend et begrænset skridt, i den rigtige retning, vil vi kunne støtte regeringens forslag, så meget mere som finansministeren ved de stillede ændringsforslag har vist sig imødekommende over for oppositionens ønsker om en udvidelse af fikseringen til også at omfatte udlejningsejendomme, industriejendomme og parcelluse med et areal på over 1.400 m². Men jeg gentager, for at der ikke skal herske tvivl om det, at vort formål er grundstigningsskyldens totale afskaffelse, og vore bestræbelser og vort arbejde herfor ophører først, når denne urimelige lov for tid og evighed er gået over i historien.

Helge Larsen: Jeg skal på min gruppes vegne anbefale de ændringsforslag, som er stillet til lovforslaget om udskydelse af 13. almindelige vurdering. Som jeg sagde det ved første behandling, finder vi det rigtig at foretage denne udsættelse af vurderingen, indtil det udvalg, som skal behandle de muligheder, der er for en forenkling af ejendomsbeskatningen, har tilendebragt sit arbejde.

De ændringsforslag, som er stillet af den højtærede finansminister og tiltrådt af udvalget, er jo ændringsforslag, som imødekommer synspunkter fremført af venstre

og de konservative. Jeg skal anbefale også disse ændringsforslag.

Så må jeg måske blot lige gøre en enkelt bemærkning til det ærede medlem hr. Gottschalck-Hansen, der benyttede lejligheden til at citere det konservative folkepartis arbejdsprogram i samme åndedrag, som det ærede medlem talte om udkastet til direktiv til embedsmandsudvalget, og sagde, at der ikke var forskel mellem dette direktiv og det, som det konservative folkeparti vedtog på sit landsrådsmøde. Hvis ikke det er tilfældet, har jeg i høj grad misforstået det konservative folkepartis udtalelse fra dette landsrådsmøde. Det skulle glæde mig, om jeg havde gjort det, men jeg havde ikke fornemmelsen af, at der fra det konservative folkepartis side var så megen begejstring for at gennemføre en beskatning, som kunne medvirke til at bringe jord frem til bebyggelse, og som kunne modvirke spekulation i sådanne arealer. Dette indeholdes også i direktivet til udvalget. Har jeg taget fejl af det konservative folkepartis indstilling og af det ærede medlem hr. Gottschalck-Hansens indstilling her, er jeg naturligvis meget glad derfor — men jeg tvivler på, at jeg har taget fejl.

Ingrid Jensen: Hvis man havde forestillet sig, at dette forslag til lov om udskydelse af 13. alm. vurdering m. v. var blevet forkastet, var vi vel kommet i den situation, at der alligevel ikke var blevet nogen almindelig 13. vurdering til den fastsatte tid, idet de nødvendige forberedelser, som skal træffes, for at et så gennemgribende arbejde kan gennemføres, ikke var og ikke er truffet. Men det gik naturligvis — ja, heldigvis, kan man vel sige — ikke så galt. Alle er enige om at følge ministerens forslag, og selv om vi principielt må udtrykke vor beklagelse over, at det har været nødvendigt at udskyde vurderingen, fordi det er et udtryk for en vis langsommelighed i arbejdet på at få gennemført orden i hele grundbeskatningsspørgsmålet, erkender vi, at det ville være usagligt i den givne situation at lægge hindringer i vejen for det udvalg, som i tiden indtil denne udsatte 13. vurdering skal søge at skaffe klarhed, ensartethed og fasthed i ejendomsbeskatningen. Når vi beklager udskydelsen af den 13. almindelige

[Ingrid Jensen,]

vurdering, er det altså ud fra motiver, der er stik modsat dem, der ligger til grund for venstres og de konservatives stilling, idet de mener deri at se en udskydelse af grundstigningsskyldens bortfald.

Af venstre og det konservative folkeparti er der gjort bemærkninger om, at man kunne gennemføre vurderingen til fastsat tid, den 1. september 1964, men udskyde den skattemæssige virkning. Så vidt jeg kan se, vil det være praktisk umuligt at udføre det store vurderingsarbejde på så kort tid, og det er vel egentlig saglig motivering nok til, at man må opgive den tanke.

De af ministeren stillede og af udvalget tiltrådte ændringsforslag kan vi fra vor side tilslutte os. Jeg skal i øvrigt afstå fra yderligere kommentarer. Spørgsmålet er nærmest blevet kulegravet i udvalget, og om ikke andet er der fremkommet en del materiale til belysning af de mange problemer, som må tages op til behandling i det af ministeren nedsatte udvalg.

Til slut må jeg endnu en gang pege på de problemer, der kan opstå omkring de mange nye vurderingsmænd, som må påregnes valgt i april 1966. Jeg er glad for, at ministeren vil tage hensyn dertil ved en senere ændring af loven.

Mose Hansen: Et af formålene med lovforslaget om udskydelse af den 13. almindelige vurdering er jo at få en undersøgelse af mulighederne for en forenkling af ejendomsbeskatningen. Om dette synspunkt vil jeg gerne sige, at ejendomsbeskatningen rummer så mange bestemmelser om vurdering og omvurdering samt derudover en så forskellig beskatning til stat, kommune og amt, at der her er et område, hvor der efter min opfattelse trænges til en skattereform. Ingen af de mange skatteydere, der kommer ind under denne beskatning, har mulighed for at sætte sig ind i reglerne eller efterprøve vurderingerne og skatteberegningerne — i hvert fald ikke uden at klage.

Af betænkningen fremgår det, at hele udvalget går ind for lovforslaget om en udskydelse af 13. almindelige vurdering med de ændringsforslag, der er stillet af den højtærede finansminister og tiltrådt af hele udvalget.

De stillede ændringsforslag anser vi for en forbedring i forhold til det oprindelige lovforslag, idet ændringsforslagene udvider kredsen af de ejendomme, der ved årsomvurderingerne i 1964 ikke får forhøjelse af den afgiftspligtige grundstigningsskyld, og da kredsen af ejendomme er udvidet til også at omfatte erhvervsjendomme og udlejningsejendomme samt parcelhuse på mere end 1400 m², kan mit parti stemme for disse ændringsforslag. Selve lovforslaget om udskydelse af 13. almindelige vurdering vil vi imidlertid ikke stemme for, idet vi vil undlade at stemme ved afstemningen derom, da det er vor opfattelse, at en vurdering burde være gennemført til normal tid, altså 1. september 1964, men med udskydelse af de skattemæssige virkninger 1 år. Når man gennemfører udskydelse af den 13. almindelige vurdering i 1 år, vil det, så vidt jeg kan se, bl. a. medføre, at afskaffelsen af grundstigningsskylden udskydes til finansåret 1966-67. Samtidig vil indtægterne på grund af de forventede højere vurderinger i 1965 give et større provenu, i hvert fald for staten, med den faste grundskyldpromille på 6. Desuden vil højere vurdering give forøget indtægts- og formueskat, samtidig med at det almindelige indkomstskattegrundlag stiger en del og giver større skat. Finansielt set er det et gunstigt tidspunkt for afskaffelse af grundstigningsskylden.

Det, der agtes gennemført, er noget midlertidigt, som forøger usikkerheden selv efter det direktiv, som den højtærede finansminister har givet forenklingssudvalget. Efter dette kan skatteyderne ikke vide, hvad der bliver lov, hvad der bliver realiteter. Direktivet fastslår, at grundstigningsskylden skal fastlåses ved den 12. almindelige vurdering af 1960, men samtidig siger direktivet, at arealer, der er vurderet efter den 12. almindelige vurdering og samtidig er egnet til udstykning, bør behandles på en anden måde eller med indgreb af anden karakter — og så ved man ikke, hvad det drejer sig om.

Under debatten om forslaget til folketingsbeslutning vedrørende grundstigningsskylden var jeg inde på, at mit parti ikke kunne anbefale en fiksering på 1960-niveauet, idet urimeligheder, der var opstået før 1960, ikke fjernes, men jeg forstod på den højtærede finansminister, at han gerne ville se på dette forhold, og det takker jeg for. Jeg indrømmer,

[Mose Hansen.]

at det ikke er store beløb, det drejer sig om; men at der findes urimeligheder — også i vurderingerne før 1960 — det kender jeg eksempler på.

Af det, jeg videre sagde om forslaget til folketingsbeslutning om ophævelse af grundstigningsskylden, fremgik det, at mit partis synspunkt er dette, at grundstigningsskylden bør afskaffes; derfor kan vi ikke give tilslutning til det omtalte direktiv, men vil undlade at stemme for lovforslaget, når det kommer til tredje behandling.

Finansministeren (Poul Hansen): Jeg vil takke udvalget for tilslutningen til ændringsforslagene og til det foreliggende lovforslag. Jeg takker også for de udtalelser, der er faldet her.

Må jeg gøre den tilføjende bemærkning til det ærede medlem hr. Gottschalek-Hansen, at jeg synes ikke, det ærede medlem bør være så selvretfærdig at sige, at vi ville ikke samarbejde om oppositionens forslag, men oppositionen vil gerne samarbejde om dette lovforslag. Det har dog været sådan, at vi i denne sag har talt os til rette om tingene, og det ærede medlem gjorde jo selv opmærksom på, at vi fra vor side for at få tilslutning til dette forslag også har givet visse indrømmelser; så kan vi ikke holde os til denne sag alene og sige, at her har vi da fra begge sider vist samarbejdsvilje.

Axel Kristensen: Det ærede medlem hr. Mose Hansen giver mig anledning til at sige, at det er nemt at være et lille parti, der intet ansvar har. Vi har opnået væsentlige indrømmelser, som det ærede medlems parti er glad for og siger er rigtige og gode, og der er ting, som ikke er nævnt, således f. eks. at udskydelsen af virkningerne i stort omfang gælder selve grundskylden, ikke alene grundstigningsskylden. Dette kunne ikke være opnået, uden at vi accepterede dette års udskydelse, og derfor stemmer vi for forslaget for at få noget for det. Det er nemt at demonstrere; det er sværere at skaffe resultater.

Hermed sluttede forhandlingen.

§§ 1 og 2, ændringsforslag nr. 1, § 3, således ændret, ændringsforslag nr. 2, § 4,

således ændret, og § 5 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Udvalget angående forslag til lov om ændringer i toldloven har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Udvalget angående forslag til lov om anlæg af en omfartsvej vest om Randers har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Medlem af folketinget Ingrid Jensen har meddelt mig, at hun ønsker til undervisningsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Mener ministeren, at Københavns kommunes og nogle gymnasiers praksis med at kræve stipendier fra ungdommens uddannelsesfond tilbagebetalt ved afbrydelse af studiet er lovlige?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Medlem af folketinget Thisted Knudsen har meddelt mig, at han ønsker til kirkeministeren at stille følgende spørgsmål:

„Finder ministeren det forsvarligt at ændre store bededags historiske karakter af folkekirkelig helligdag til verdslig fridag, og vil det være i befolkningens interesse at flytte denne dag væk fra foråret under hensyn til den store rekreative betydning, den i forbindelse med den øgede lørdagsfrihed har fået?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Medlem af folketinget Bækgaard har meddelt mig, at han ønsker til ministeren for kulturelle anliggender at stille følgende spørgsmål:

„Kan ministeren give oplysning om de resultater, det sagkyndige udvalg, der arbejder med at modernisere og rationalisere driften af det kgl. teater, på nuværende tidspunkt er kommet til?“

[Formanden.]

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 28. april kl. 14³⁰ med følgende dagsorden:

1) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om lodsvæsenet.

2) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om fritagelse for grundstigningsskyld for skatteårene 1961-62 og 1962-63 af landbrugsejendomme.

3) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om afgift af forlystelser.

Formanden meddelte sluttelig planen for tingets øvrige møder i den følgende uge.

Mødet hævet kl. 15¹⁰.

88. møde.

Tirsdag den 28. april kl. 14³⁰.

Formanden: Udvalget angående forslag til lov om ændring i lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde og forslag til lov om ændring i lov om erstatning til tilskadekomne værnepligtige m. fl. har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Udvalget angående forslag til lov om ændringer i lov om ferie med løn. (Forhøjelse af feriegodtgørelsen m. v.) og forslag til lov om ændringer i medhjælperloven. (Tillæg til ferielønnen) har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring i lov om lodsvæsenet.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 118) findes i tidenden sp. 3957, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 631).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om fritagelse for grundstigningsskyld for skatteårene 1961-62 og 1962-63 af landbrugsejendomme.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 121) findes i tidenden sp. 3827, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 679).

Der var ikke stillet ændringsforslag.